

2008-2018 Arasında Yayımlanmış Okul Öncesi Şarkı Dağarcığının İncelenmesi ¹

DOI: 10.26466/opus.847197

*

Sevda Solak* - Tülün Malkoç** - Hakan Bağcı***

* Öğretmen, Acıbadem Okulları, İstanbul/Türkiye

E-Posta: sevdasolak@gmail.com

ORCID: [0000-0001-7781-1520](https://orcid.org/0000-0001-7781-1520)

**Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İstanbul/Türkiye

E-Posta: tmalkoc@marmara.edu.tr

ORCID: [0000-0002-4276-8574](https://orcid.org/0000-0002-4276-8574)

*** Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Kocaeli/Türkiye

E-Posta: hakan.bagci@kocaeli.edu.tr

ORCID: [0000-0001-5312-3168](https://orcid.org/0000-0001-5312-3168)

Öz

Bu araştırmanın temel amacı, 2008-2018 yılları arasında yayımlanan okul öncesi şarkı dağarcığı ve özelliklerinin neler olduğunun belirlenmesidir. Okul öncesi dönem için yazılmış şarkı dağarcığına ilişkin kitap sayısı, kitapların künye bilgileri, kitaplarının yıllara göre dağılımı, şarkılarının konu dağılımları, ses sınırları ve ölçü sayılarının uygunluk durumlarına, kullanılan ton dağılımları bilgisine ulaşılmıştır. Çalışma, tarama modeli bir araştırmadır. 2008-2018 yılları arasında yayımlanan, okul öncesi dönemi müzik eğitimi ile ilgili şarkılar, kitaplar ve araştırmalar, bu araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Ulaşılabilen eserler ise araştırma örneklemini oluşturmuştur. Araştırma sonucunda, 2008-2018 yılları arasında okul öncesi dönem için yazılmış şarkı dağarcığına ilişkin yayınlanan toplam 16 kitap ve 283 şarkı olduğu, yayınların yıllara göre bir düzen göstermediği belirlenmiştir. En fazla işlenen konu başlıklarının "Hayvanlar", "Tekerleme, Oyun ve Hikâyeler" ve "Gökyüzü, Mevsimler, Uzay ve Ay", en az işlenen konu başlıklarının ise 'Değerler', 'Müzik' ve 'Para' konularının olduğu tespit edilmiştir. Literatürdeki bilgilere göre yayımlanan şarkıların ses sınırlarının, bazı kitaplarda okul öncesi dönem ses sınırlarına uygun olmayan şarkı sayısının, uygun şarkı sayısından fazla olduğu görülmüştür. Şarkıların ölçü sayılarının okul öncesi eğitime uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kitaplarda yayımlanan şarkılarda en fazla kullanılan tonlar/makamlar sırasıyla 'Do Majör', 'Re Minör' ve 'Fa Majör' olarak belirlenmiştir. En az kullanılan tonlar/makamlar sırasıyla 'La Majör', 'Sol Minör' ve 'Hüseyni' makamıdır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Müzik Eğitimi, Okul Öncesinde Müzik Eğitimi, Şarkı Dağarcığı.

¹ Bu çalışma Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde gerçekleştirilen aynı başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Examination of Pre-School Song Repertoire Published Between 2008-2018

*

Abstract

This study mainly aims to analyze the pre-school song repertoires used between 2008 and 2018 and their characteristics. The number of pre-school song repertoire books, details regarding these books, the distribution of the books by years, and the distribution of the songs by subjects, as well as the vocal ranges, time signatures' appropriateness, and the distribution of the musical tones of these songs has been investigated. General survey model has been used in this study. The songs, books, and studies on pre-school music education published between 2008 and 2018 constitute the population of this study. The accessed publications constitute the research sample. The research revealed that 16 pre-school song repertoire books were published, that 283 songs were released between 2008 and 2018, and that the publications and songs did not have a release pattern by years. It has been determined that the most popular topics were "Animals", "Nursery Rhymes, Games, and Stories", and "Sky, Seasons, Space, and Moon", and the least popular topics were "Values", "Music", and "Money". The findings of the relevant studies in the literature suggest that the number of released or published songs whose vocal ranges are not appropriate for pre-school music lessons was more than those are appropriate. It has been concluded that the number of time signatures of the songs were suitable for pre-school music lessons. The most frequently used tones/modes in the songs published in the books have been determined to be "C Major", "D Minor", and "F Major", respectively, whereas the least frequently used tones/modes have been determined to be "A Major", "G Minor", and "Huseyni".

Key Words: *Pre-School Education, Music Education, Preschool Music Education, Song Repertoire.*

Giriş

Okul öncesi eğitiminden yüksek öğrenim sürecinin sonlanmasına kadar eğitimin her kademesinde uygulamaya geçilen müzik etkinliklerinin, öğrencinin sesini, duyumunu, müzik becerisini, kendi ifade ediş biçimini ve yaratıcılığını geliştirmek amacıyla uygulandığı bilinmektedir. Müzik eğitiminin verildiği öğrenim kademelerinin, fiziksel ve psikolojik gelişim özelliklerinin bilinmesiyle daha anlamlı öğrenmelerin oluşmasına yardımcı olur.

Çocukluk dönemi, yaşamda bir gelişim dönemi olarak kabul edilir ve bu dönemi iyi şekilde geçiren çocuk, yetişkinliğe eriştiğinde iyi ve kendisine uygun bir yaşam sürecektir. Bu nedenle, bu dönemde çocuklara, onları yaşama hazırlayan, çevreleriyle etkileşim ve iletişim kurmaları yönünde toplumsal düşünme yöntem olarak kazandırılmalıdır (Guttek, 2001, s.119).

Çocuğun kendini doğru ifade edebilmesi ve yaratıcılığının gelişmesi, onun bedensel, zihinsel ve ruhsal olarak özgürleşmesiyle mümkün olacaktır. Alınan nitelikli eğitimle verimli sonuçlara ulaşılabilecektir. Kolaylıkla anlaşılabilir ki nitelikli bir eğitim, öğrencileri uygulanan eğitim programlarının, öğretilen konuların ötesine geçmesine olanak tanıyan, hakkında düşündüren, imgeleme, hayal gücü gücünü geliştiren ve öğrenci merkeze alan bir eğitim sistemidir” (Turgut, 1992, s.146-149).

Eğitim ve öğretimin ilk adımı olarak düşünülebilecek okul öncesi eğitim, çocuğun kendi eğitim-öğretim hayatıyla ilk tanışıklığı olması nedeniyle oldukça büyük önem taşımaktadır. Bir ya da iki yıllık kısa bir süreci kapsayan bu dönemde çocuğun edindiği deneyimler sonradan alacağı uzun eğitim-öğretim yaşamı için ona bir bakış açısı kazandırır. Dolayısıyla çocuğun bu dönemde yaşadığı olumlu ve olumsuz deneyimleri sonradan temel eğitime de aktaracağı düşünüldüğünde aslında okul öncesi eğitimin ne kadar kritik bir öneme sahip olduğu daha net anlaşılacaktır (Aylaz, 2018, s.3).

Millî Eğitim Bakanlığı okul öncesi eğitiminin temel ilkelerini belirlerken “Her çocuğun kendine özgü olduğunun unutulmaması” gerektiğini söyler ve bu ilkeleri bu doğrultuda belirler. Bu ilkeler şunlardır (MEB, 2013, s.11):

- Okul öncesi eğitim, çocukların ihtiyaçları ve farklılıklarına uygun bir biçimde olmalıdır.
- Okul öncesi eğitim, motor gelişim, sosyal ve duygusal gelişim, dil ve bilişsel gelişimi desteklemeli, öz bakım becerisi kazandırmalı ve öğrencileri ilkokula hazırlamalıdır.
- Okul öncesi eğitimde demokratik anlayışa uygun öğrenme ortamları hazırlanmalıdır.
- Etkinlikler için çocukların ilgileri ve gereksinimleri ile birlikte çevre ve okul imkanları da dikkate alınmalıdır.
- Eğitim süreci çocukların bildikleri konu ve kavramlardan başlayarak ve deneyerek öğrenmesine imkân tanınmalıdır.
- Çocukların doğru ve güzel Türkçe konuşmalarına önem verilmelidir.
- Okul öncesi eğitim ile sevgi, saygı, hoşgörü, sorumluluk, iş birliği, dayanışma, yardımlaşma ve paylaşma vb. duyguları, davranışları geliştirilmelidir.
- Eğitim, çocuklara özsaygı, özgüven ve özdenetim kazandırmalıdır.
- Öğrenme yöntemi olarak çocuklar için en uygun yöntem oyundur. Tüm etkinlikler oyun üzerine düzenlenmelidir.
- Çocuklarla iletişim kurarken, onların kişiliklerini zedeleyici davranılmamalı, kısıtlamalara ve baskıdan uzak sakınılmalıdır.
- Çocuklarda bağımsız davranışların geliştirilmesi sağlanmalı, yardıma ihtiyaç duyduklarında destek, rehberlik ve güven verici yetişkin yakınlığı verilmelidir.
- Çocukların kendileri ve başkalarının duygularını tanıması sağlanmalıdır.
- Hayal gücü, eleştirel ve yaratıcı düşünme, iletişim ve duygularını anlatabilme becerileri geliştirilmelidir.
- Eğitim programları tasarlanırken aile ve bulunulan çevre düşünülmalıdır.
- Eğitim süreci, çocuklar ve ailelerin etkin katılımı yönünde olmalıdır.
- Okul öncesi eğitim ve rehberlik bütünleştirilmelidir.
- Çocukların gelişim ve eğitim programı düzenli bir biçimde değerlendirilmelidir.
- Elde edilen değerlendirme sonuçları eğitim programları, öğrenciler, öğretmenin geliştirilmesi için kullanılmalıdır.

Müzik sanatının ses ve ritim olmak üzere iki ögesi vardır. Zamanı ses yüklü ritimler ile bölerek insanî bir anlatıma ulaşmak sanattır müzik. Sanat da güzelliklerin ifadesidir. (Sun, 1969, s.8).

Müzik; sesleri amaçlı olarak estetik yapıda bir araya getirme sanattır (Say, 2005, s.534). Sanat eğitiminin bir alanı olarak müzik eğitimi; kişiye kendi yaşantısı aracılığıyla amaçlı müziksel davranış kazandırma ya da bireyin müziksel davranışlarını kendi yaşantıları yoluyla amaçlı olarak değiştirme sürecidir. Müziğin bir sanat dalı olarak bir iletisi vardır. Müzik duyular yoluyla mantığımızı mesaj verir, ezgi ve biçim bağıntısı, armoni ve ezgi ilişkisi, ses, söz, ritim bağıntısı müziğin türüne özgü sanatsal değeri belirler. Müzik eğitiminden uzak kalmış almamış kişiler, müziğin taşıdığı mesaj ve sanatsal değerine uzak kalır (Oğuzkan, 1989, s.27).

Okul öncesinde yapılan müzik eğitimi çocuğun hareket yetisinin, ritim duygusunun ve müzikal beğenisinin gelişimine destek olur. Yapılan müzik etkinliklerine çocuk, dolaylı olarak bedenini de eğitmiş olur; çünkü müzikte duyduğu seslerle bedenini bir koordinasyon içerisinde hareket ettirmeye çalışır. Okul öncesi müzik eğitimi yalnızca bedensel kazanımlar değil aynı zamanda ruhsal olarak da çocuğu rahatlatır ve dinginleştirir. Şarkı söyleme aktiviteleri dil gelişimine katkı sağlar. Uyulması gereken toplumsal kurallar, toplumsal değerler, kültür ve gelenekler ve somut bilgiler şarkılar yoluyla çocuklara aktarılabilir (Işın, 2008, s.10).

Okul öncesi dönem müzik eğitimi, 0-6 yaş grubu çocuklarına kendi yaşantıları yoluyla amaçlı temel müziksel davranışlar kazandırma, temel müziksel davranışları değiştirme, geliştirme sürecidir. Anlaşılacağı üzere okul öncesinde müzik eğitimi, müzik öğretilmesi amacıyla değil, çocuğun müziksel eğitimi anlamına gelir ve bu eğitim 'erken müzik eğitimi' ismiyle veya 'erken çocukluk müzik eğitimi' ismiyle adlandırılabilir (Uçan, Sun, Yıldız ve Öztürk, 2003, s.7).

Okul öncesi (3-6 yaş) yılları, müzikal yetenek gelişimi bakımından önemli bir dönem olarak kabul edilir. Bu dönem çocuklarının birini model alması ya da kendilerini öğretmene duygusal bakımdan yakın hissetmesi müziksel öğrenmeyi destekler ve müziksel etkinliklerin amacına ulaşmasında etkili olur (Yıldız, 2017, s.398).

Çocuk, yaşama ilk adım attığı andan itibaren bile seslere karşı aşırı tepkisel ve duyarlıdır. Müzik, çocuğun kendini doğru bir şekilde ifade etme yetisinin, yaratıcılığının ve estetik duygusunun gelişmesine katkı

sağlar. Müzik etkinlikleri sırasında söylenen şarkı ve tekerlemelerin çocuğun dil gelişimine katkısı tartışılmazdır. Zevk olarak yapılan müzik etkinliklerinin kalıcı öğrenme sağladığı ve öğrenme süreçlerini geliştirdiği kanıtlanmıştır. Bununla birlikte müzik çocuğun bilişsel, sosyal ve fiziksel gelişimine de katkı sağlaması açısından önemli bir rol oynar (Özbey, 2010, s.56).

Çocuklar şarkı söyleme ve müzik dinleme sırasında, eşlik etmek için sözcükleri kullanırlar. Müziksel etkinlikler ile konuşmada görülen bozukluklar giderilebilmekte ve kelime dağarcığı geliştirilerek konuşma ve anlatım becerisi kazanılması sağlanabilmektedir (Yıldız, 2002, s.7).

Söylenen şarkı ve tekerlemelerin sözcüklerle doğru orantılı olarak bir ritim ve duygu içermesi dil gelişimini destekleyen etkinliklerdir. Aynı zamanda müzik etkinliklerinde kullanılan şarkı ve tekerlemelerin sahip olduğu sözcük dağarcığı da çocuğun dilini geliştirmesine katkı sağlar ve onun kelime haznesini genişletir. Şarkılarda geçen sözcüklerin ezgi ve ritmine uyarak söylenmesi konuşma organlarına olan hâkimiyetin artmasına yardımcı olacak ve daha düzgün bir diksiyona sahip olmasını sağlayacaktır. Yabancı şarkıların öğretilmesi de çocukların erken yaşta bir yabancı dile aşina olmaları ve yabancı dil öğrenimine bir başlangıç oluşturması açısından önemli ve yararlı bir müzik etkinliğidir (Başer, 2004, s.5-7).

Zihinsel gelişim açısından okul öncesi dönemdeki çocuğa öğretilmek istenen kavramlar şarkılar ya da çalgılar yoluyla verilebilir. Organlar, çevre bilinci, toplumsal kurallar, kültürel değerler, sayılar, renkler ve öğretilmek istenen buna benzer birçok şey müzik faaliyetleri yoluyla kolaylıkla öğretilir. Çocuğun hem zevk alacağı hem de dolaylı olarak bir şeyler öğrenebileceği bu müzikal faaliyetler en kalıcı öğretim yöntemlerinden biri olarak kabul edilmektedir (Aylaz, 2018: 48). Müziksel etkinlikler, duygusal gelişim alanında çocukların gelişimini olumlu yönde etkileyen önemli bir eğitim aracıdır (Artan, 2003: 275).

Müziksel etkinlikler, çocukların rahatlatma, uyum, disiplin, sorumluluk ve özgüven vb. kişilik özelliklerinin geliştirilmesinde etkili olabilmekte ve çocuğun yaşam zevkini olumlu yönde etkilemektedir (Eskioğlu, 2005, s.21). Birlikte müzik yapmak, çocuklara keyif vermekte ve bu ortamda yaşayan çocuklar, paylaşmayı, önemli bir sosyal beceri olarak kazanmaktadırlar. Okul öncesi eğitimde bir grup etkinliği olarak müziğe

yer verilmesi dolayısıyla çocuklara izleme, liderlik yapma, taklit etme becerileri kazanma olanağı sağlanmaktadır (Artan, 1994, s.108-109).

Çocuklar için devinin, müzikle birlikte hareket önemlidir. Çocuklara kendi duygularını ifade edebilme fırsatı sağlayacak bir ortam oluşturulması gerekmektedir. Bu anlamda rahatça hareket edebilmelerini sağlayabilecek geniş mekanlara ihtiyaç vardır. Çocuklar müzik ile birlikte hareket ederken vücutlarını tümüyle kullanır. Bu şekilde bedenlerini tanır, nasıl hareket edebildiklerini öğrenirler (Güler, 2006, s.145). Çalgıları çalarken ise küçük kaslarını etkin kullanır (Hirsh, 2004, s.207) ve eller ile göz arasında koordinasyon becerilerini geliştirirler (Özal Göncü, 2002, s.11).

Okul öncesi çocukları için özellikle tekerlemeler, ninniler, eğitici okul şarkıları (öykünme şarkılar, aktarma şarkılar, anonim şarkılar, Türk okul şarkıları) ve halk türkülerinin sıklıkla kullanıldığı bilinmektedir.

Okul öncesi çocuklara öğretilebilecek şarkılar dikkatle seçilmelidir. Bu şarkılar çevreyi tanıtıcı ve eğitim programlarına paralel konuları içermelidir. Dili basit ve anlaşılır olmalı, aynı zamanda eğlendirici olmalıdır. Çalgı ile ritim tutularak şarkı söylenebilir. Ayrıca şarkı, drama ile ifade edilebilir. Çocuklara kendi sesleri tanıtılmalı her çocuğun kendi sesini sevmesi sağlanmalıdır (Mertoğlu, 2005, s.286).

Çocuk şarkıları ezgileri, çocuğun sesleri seslendirebileceği biçimde, sesini zorlamadan ve zarar verme riski içermeden, doğru ve güzel seslerden oluşmalıdır. Bunun sağlamak için okul öncesi dönem çocuğunun ses alanı bilinmelidir. Öğretmen, sınıfta çocuklarının ortak ses alanını tespit etmesi gerekir. Çocukların verebileceği en ince ve en kalın sesler arasındaki ses bölgesi, sınıfın ses alanını oluşturur. Çocukların sesi, kendi ses alanları dışında şarkı söyleme nedeniyle bozabilir. Okul öncesinde çocuklar birbirine çok yakın veya çok uzak sesleri çıkarmakta zorluk çeker. Şarkılar seçilirken bu özellikler gözetilmelidir (Uçan vd., 2003: 22).

Fa-sol-la notalarının ağırlıklı olduğu şarkılar, re-la beşlisindeki şarkılar, do1-do2(re2) arası olan şarkılar okul öncesi çocuklarının ses genişliğine uygundur. Şarkıların bu doğrultuda seçilmesine dikkat edilmelidir. Seslendirilen ezgi, ses sınırları yönünden çocukların fiziksel özelliklerine uygun değilse, uygun başka bir tona aktarılarak seslendirilebilir.

Çocukların ses alanı, 6 yaşa kadar kalın seslere, 6 yaş sonrasında ise hem kalın hem ince seslere genişleyen biçimde gelişim gösterir. Fakat ses alanı gelişim çizgisi her yaşta, her çocukta aynı şekilde gerçekleşmemektedir. Ses genişliği ve gelişim çizgisi, çocukların içinde yaşadığı kültürel ortama göre değişiklik gösterir. Bununla birlikte yapılan bir araştırma sonucunda, süt bebekliği evresinde la1 (piyanoda 4. oktav) civarında olan sesi, 1-2 yaş döneminde fa1'e, 3-5 yaş döneminde mi1'e, 6-8 yaşta ise si1'e genişleyen bir gelişme çizgisi tespit edilmiştir. Okul öncesi dönem çocuğunun ses gelişimini tamamlamadığı, bu yüzden istisnalar haricinde seslendirebildiği ses sayısının sınırlı olduğu anlaşılmaktadır. Fakat müziğe katılımının başlatılması için ses gelişimini beklemek de yanlıştır. Çünkü mental olarak müziği anlayabilecek ve takip edebilecek yetkinliktedirler (Başer, 2004; akt. Otacıoğlu, 2017, s.487).

Şarkılar genel olarak eğitimde kolaydan zora ve yakından uzağa ilkeleri gözetilerek seçilmelidir. Uygulamalar tartım duygusu geliştirilerek yapılmalıdır. Ritmik yapının basit ve hareketli olması; çok karmaşık, zor olmaması önemlidir. Müzikte zaman bakımından 2/4, 3/4 ve 4/4 gibi basit ölçülerde şarkılar çocuklar için çok uygundur. Bu tür şarkılar, ritmik konuşma, yürüme, rond ve müzikli dramatizasyonlar ile söylenebilir.

Önemli olarak görülen bir boyut da şarkılarda sözler ve müzik cümlelerinin örtüşmesi olarak ifade edebileceğimiz prozodi konusudur. Okul öncesi çocuğuna prozodisi bozuk olan şarkılar öğretmek, ana dili doğru, güzel kullanması önünde bir engel teşkil edecektir. Şarkı sözlerini anlama ve öğrenme konusunda zorluk yaşanmasına, müzik beğeni gelişimine engel oluşturacaktır (Uçan vd., 2003, s.23).

Tüm bu bilgilerin ışığında, okul öncesi çocuklarının müzikal özelliklerini dikkate alan eğitim müziği dağarının çeşitli boyutlarıyla ele alınması alandaki yeterlik ve yetersizliklerin ortaya konması açısından önemli görünmektedir. Aynı zamanda müzik eğitimcileri tarafından yazıldığı düşünülen okul öncesi dağarını oluşturan şarkıların, çocukların ses özellikleri, değerlerle ilgili içerikleri, çocukların bilişsel yapılarına uygunlukları vb. çok çeşitli değişkenlerle ilişkilerinin de tartışılmasında fayda görülmektedir. Bu betimleme ve eleştirme uygulamalarının, yeni üretilecek okul müziği şarkılarının geliştirilmesine katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Problem

Bu araştırmanın problemini, 2008-2018 yılları arasında yayımlanan okul öncesi şarkı dağarcığının özelliklerinin neler olduğu konusu oluşturmaktadır. Bu eserlerin incelenerek durum tespitinin yapılması amaçlamaktadır.

Amaç

Bu araştırmanın genel amacı okul öncesi dönem için oluşturulmuş şarkı dağarcığını incelemektir. Çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır: Okul öncesi dönem için yazılmış;

- Şarkı dağarcığına ait kitap sayısı ne kadardır?
- Şarkı dağarcığına ait kitapların künye bilgileri nelerdir?
- Şarkı dağarcığına ait kitaplarının yıllara göre dağılımı nasıldır?
- Şarkıların konu dağılımları nasıldır?
- Şarkıların ses sınırlarının ve ölçü sayılarının yaşa uygunluk durumları nasıldır?
- Şarkılarda kullanılan ton dağılımları nasıldır?

Önem

Ülkemizde okul öncesi dönem müzik eğitiminin yeterli incelenmemiş bir araştırma alanı olduğu düşünülmektedir. Araştırma, okul öncesi dönem müzik eğitimi ile ilgili eserlerin kategorize edilmesi anlamında ülkemizde ilk yapılan çalışmalardan biridir. ~~İlk kez yapılacak ve~~ Bu yönüyle konu ile ilgili yeni yapılacak benzer araştırmalar için de emsal teşkil edebileceği düşünülmektedir. Ayrıca okul öncesi müzik eğitimi alanında görev yapan eğitimcilerimiz için temel eser isimlerine ulaşılabilecek bir başvuru kaynağı olması da hedeflenmektedir.

Sınırlılıklar

Araştırma, 2008-2018 yılları arasında Türkiye’de yayımlanan okul öncesi müzik eğitiminde kullanılmak üzere yayımlanmış şarkılar ile sınırlıdır.

Yöntem

Araştırma, var olan bir durumu ortaya koymaya çalışmaktadır. Çalışma, tarama modeli bir araştırmadır. Tarama araştırmaları; bir evreni, çoğunlukla da evreni temsil edebileceği düşünülen bir örneklem grubu hakkında bilgi elde etme amacıyla yapılan çalışmalardır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2013). Tarama modeli, geçmişte gerçekleşmiş veya var olan bir durumu olduğu gibi aktarabilmeyi hedefler. Araştırma konusu olay, birey, nesne, tamamen içinde bulunduğu koşullar içinde, olduğu biçimde tanımlanır (Karasar, 2005: 77).

2008-2018 yılları arasında yayınlanan, okul öncesi dönemi müzik eğitimi ile ilgili şarkılar, kitaplar ve araştırmalar, bu araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Ulaşılabilen eserler ise araştırma örneklemini oluşturmuştur.

2008 ve 2018 yılları arasında yayımlanmış okul öncesi çocuk şarkılarına ilişkin kitaplar ve şarkılara ilişkin amaç cümlelerinde belirtilen özellikler, tanımlayıcı istatistiksel teknikler olan frekans ve yüzdelerle dağılımlardan faydalanılarak incelenmiştir.

Bulgular

Tablo 1. 2008-2018 Okul Öncesi Şarkı Dağarcığına İlişkin Kitaplara İlişkin Künye Bilgileri

Sıra	Yıl	Kitap Adı	Yazar	Yayınevi
1	2008	Büyüten Müzikler	Zeki Atagür	Hepsi Çocuk Yayınevi-İstanbul
2	2009	Öyküler Dinleyelim Şarkılar Söyleyelim	Tülün Malkoç	Akıllı Çocuk Yayınevi-İstanbul
3	2009	Şarkılarla Öğrenelim	Tülün Malkoç	Akıllı Çocuk Yayınevi-İstanbul
4	2009	Şarkılarla Matematik	Tülün Malkoç	Akıllı Çocuk Yayınevi-İstanbul
5	2009	Orff Destekli Etkinliklerle Müzik Eğitimi	Sermin Bilen, Banu Özevin, Esin Ucal Canakay	Müzik Eğitim Yayınları-Ankara
6	2011	Müzikolaj	Onur Erol	Morpa Yayınevi- İstanbul
7	2011	Şarkılarla Belirli Gün	Cahit Teranlı	Morpa Kültür

ve Haftalar			Yayımları-İstanbul
8	2011	Müzikli Çocuk Oyunları	Işiltan Uşaklıgil, M.Ali Özdemir, Sevim Özdemir, Ayten Öztürk, Sefai Acay, Cahit Teranlı
9	2011	Okul Öncesi Eğitimde Müzik	Ayten Öztürk
10	2014	Nasrettin Hoca Şarkıları	Süleyman Tarman
11	2015	Şarkı Söyle Dans Et	Onur Erol
12	2015	Bedenden Oyuna ile Müziğe Merhaba	Tuncer Ediz Toksoy
13	2015	La La La Çocuklar İçin Müzikli Oyunlar ve Etkinlikler	Ezo Sunal, Ömer Öztüyen
14	2015	Ödüllü Yeni Nesil Çocuk Şarkıları	Ufuk Buyurgan, Süleyman Tarman, Yavuz Durak
15	2017	Karamela Sepeti	Onur Erol, Katja Ojala Koçak,
16	2017	Çocuklara Şarkılar	Ali Ayhan

2008-2018 yılları arasında okul öncesi şarkı dağarcığına ait 16 kitap olduğu tespit edilmiştir. Bu kitaplar 25 farklı yazar tarafından yazılmıştır. Söz konusu kitaplar basım yıllarına göre geçmişten günümüze doğru sıralanmıştır. Bu kitapların 8 farklı yayınevinde üretildiği anlaşılmaktadır.

Tablo 2. 2008-2018 Yılları Arasında Yayımlanan Okul Öncesi Şarkı Dağarcığına Ait Kitapların Basım Yıllarına Göre Dağılımları

Kitap Basım Yılı	f	%
2008	1	6.25
2009	4	25.00
2011	4	25.00
2014	1	6.25
2015	4	25.00
2017	2	12.50
<i>Toplam</i>	16	100.00

Okul öncesi çocuk şarkıları kitaplarının en fazla baskı yapıldığı yılların 2009, 2011 ve 2015 yılları olduğu, sayıca eşit (4 kitap) ve %25.00 oranında olduğu gözlemlenmiştir. En az baskı yapılan yılların ise 2008 ve 2014 yılları olduğu, sayıca eşit (2 kitap) ve %6.25 oranında baskı yapıldığı gözlemlenmiştir.

Tablo 3: 2008-2018 Yılları Arasında Yayımlanan Okul Öncesi Şarkılarında Vurgulanan Konuların Dağılımı

Sıra	Şarkılarda Vurgulanan Konular	f	%
1	Hayvanlar	49	17.31
2	Tekerleme, Oyun, Hikâye	35	12.37
3	Gökyüzü, Mevsimler, Uzay, Ay	28	9.89
4	Milli Duygular	27	9.54
5	Sevgi, Dostluk, Yardımseverlik	25	8.83
6	Matematik	21	7.42
7	Doğa	15	5.30
8	Ninni, Türkü	13	4.59
9	Oyuncak, Eşya, Kitap	12	4.24
10	Anne, Aile, Öğretmen	11	3.89
11	Okul Sevgisi	10	3.53
12	Meslekler	7	2.47
13	Meyve ve Sebze	7	2.47
14	Sağlık	7	2.47
15	Taşıt, Trafik	6	1.41
16	Değerler	4	1.41
17	Müzik	4	0.41
18	Para	2	0.71
<i>Toplam Şarkı Sayısı</i>		283	100.00

2008-2018 yılları arasında okul öncesi dönem çocukları için yazılmış şarkılar incelendiğinde toplam 283 adet şarkı yazıldığı tespit edilmiştir. Bu şarkılarda en fazla işlenen konuların başlıklarının “Hayvanlar”, “Tekerleme, Oyun ve Hikâyeler” ve “Gökyüzü, Mevsimler, Uzay ve Ay” konuları olduğu anlaşılmıştır. Hayvanlar konusunun işlenme sıklığı 49 ve şarkılar içindeki oranı %17.31, “Tekerleme, Oyun ve Hikâyeler” konusunun işlenme sıklığı 35 ve şarkılar içindeki oranı %12.37 ve “Gökyüzü, Mevsimler, Uzay ve Ay” konusunun işlenme sıklığı 28 ve şarkılar içindeki oranı %9.89 olarak tespit edilmiştir. İncelenen şarkılarda en az işlenen konuların başlıklarının ‘Değerler’, ‘Müzik’ ve ‘Para’ konuları olduğu, ‘Para’ konusunun işlenme sıklığının 2 ve şarkılar içindeki

oranının %0.71, 'Müzik' konusunun işlenme sıklığının 4 ve şarkılar içindeki oranının %1.41 ve 'Değerler' konusunun işlenme sıklığının 4 ve şarkılar içindeki oranının %1.41 olduğu görülmüştür. Şarkıların tüm konuları incelendiğinde Hayvanlar, Tekerleme, Oyun, Hikâye, Gökyüzü, Mevsimler, Uzay, Ay, Milli Duygular, Sevgi, Dostluk, Yardımseverlik, Matematik, Doğa, Ninni, Türkü, Oyuncak, Eşya, Kitap, Anne, Aile, Öğretmen, Okul Sevgisi, Meslekler, Meyve ve Sebze, Sağlık, Taşıt, Trafik, Değerler, Müzik ve Para konularının şarkılara konu olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4: 2008-2018 Yılları Arasında Yayımlanan Okul Öncesi Şarkı Kitaplarında Kullanılan Tonların Genel Dağılımı

		Do Majör	Do minör	Re Majör	Re minör	Mi Majör	Mi minör	Fa Majör	Fa minör	Sol Majör	Sol minör	La Majör	La minör	Si Majör	Si minör	Sib Majör	Hüseyni	Ritmik	Toplam
	<i>f</i>	2	-	1	-	-	1	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	7
Kitap 1	%	28.57	0.00	14.29	0.00	0.00	14.29	14.29	0.00	0.00	0.00	14.29	0.00	14.29	0.00	0.00	0.00	0.00	100
	<i>f</i>	2	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	6
Kitap 2	%	33.33	0.00	0.00	16.67	0.00	0.00	33.33	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	16.67	0.00	0.00	0.00	100
	<i>f</i>	12	-	2	2	1	-	5	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	23
Kitap 3	%	52.17	0.00	8.70	8.70	4.35	0.00	21.74	0.00	4.35	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100
	<i>f</i>	1	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Kitap 4	%	73.33	0.00	0.00	6.67	0.00	0.00	20.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100
	<i>f</i>	6	-	-	-	-	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Kitap 5	%	60.00	0.00	0.00	0.00	0.00	10.00	20.00	0.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100
	<i>f</i>	3	1	-	5	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1
Kitap 6	%	25.00	8.33	0.00	41.67	0.00	0.00	0.00	0.00	8.33	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	16.67	100

Kitap 7	f	2	-	3	12	-	-	5	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	25
	%	8.00	0.00	12.00	48.00	0.00	0.00	20.00	0.00	0.00	0.00	0.00	12.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100
Kitap 8	f	11	-	7	5	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	33
	%	33.33	0.00	21.21	15.15	0.00	0.00	15.15	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	15.15	0.00	100
Kitap 9	f	44	-	-	11	-	5	8	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	71
	%	61.97	0.00	0.00	15.49	0.00	7.04	11.27	0.00	2.82	0.00	0.00	1.41	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100
Kitap 10	f	2	-	7	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
	%	20.00	0.00	70.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100
Kitap 11	f	2	-	3	2	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	9
	%	22.22	0.00	33.33	22.22	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11.11	0.00	11.11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100
Kitap 12	f	1	-	4	-	2	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	%	10.00	0.00	40.00	0.00	20.00	0.00	30.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100
Kitap 13	f	8	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	9
	%	88.89	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11.11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100
Kitap 14	f	4	-	1	5	-	4	4	1	-	2	2	-	-	1	-	-	-	2
	%	16.67	0.00	4.17	20.83	0.00	16.67	16.67	4.17	0.00	8.33	8.33	0.00	0.00	4.17	0.00	0.00	0.00	100
Kitap 15	f	-	-	1	1	-	1	3	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	9
	%	0.00	0.00	11.11	11.11	0.00	11.11	33.33	0.00	22.22	0.00	11.11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100
Kitap 16	f	3	-	1	2	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
	%	30.00	0.00	10.00	20.00	0.00	0.00	30.00	0.00	0.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100
Toplam	f	113	1	30	47	3	12	44	1	8	4	3	7	1	1	1	5	2	283
	%	39.26	0.3	10.6	16.26	1.0	4.2	15.55	0.3	2.8	1.4	1.0	2.4	0.3	0.3	0.3	1.7	0.7	100

2008-2018 yılları arasında yayımlanan okul öncesi şarkı kitaplarında yer alan 113 şarkının (%39.9) Do Majör, 47 şarkının (%16.61) Re minör, 44 şarkının (%15.55) Fa Majör, 30 şarkının (%10.60) Re Majör, 12 Şarkının (%4.24) Mi minör, 8 şarkının (%2.83) Sol Majör ve, 7 şarkının (%2.47) La minör, 5 şarkının (%1.77) Hüseyini, 4 şarkının (%1.41) Sol minör, 3 şarkının (%1.06) La majör tonda yazıldığı ve 2 şarkının da (%0.71) ritmik yapıda olduğu tespit edilmiştir. Şarkılarda kullanılan tüm tonlar ve makamlar incelendiğinde Do Majör, Do minör, Re Majör, Re minör, Mi Majör, Mi minör, Fa Majör, Fa minör, Sol Majör, Sol minör, La Majör, La minör, Si Majör, Si minör, Sib Majör, Hüseyini tonlarının (ve makamlarının) kullanıldığı anlaşılmıştır.

2008-2018 yılları arasında yayımlanan okul öncesi şarkı kitaplarında yer alan 151 şarkının (%53) 2/4, 74 şarkının (%26.15) 3/4, 30 şarkının (%10.60) 4/4, 10 şarkının (%3.53) 12/8, 9 şarkının (%3.18) 2/2, 5 şarkının (%1.77) 6/8, 2 şarkının (%0.71) 5/8, 1 şarkının (%0.35) 7/8, 1 şarkının (%0.35) 9/8 ölçü sayısında olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 6. 2008-2018 Yılları Arasında Yayımlanan Okul Öncesi Şarkı Kitaplarında Kullanılan Ses Aralıklarının Uygunluk Durumlarına Göre Dağılımı

Kitap / Ses Aralığı Uygunluğu	Uygun Olan		Olmayan		Toplam
	f	%	f	%	
Kitap 1	3	42.86	4	57.14	7
Kitap 2	3	50.00	3	50.00	6
Kitap 3	18	78.26	5	21.74	23
Kitap 4	9	60.00	6	40.00	15
Kitap 5	6	60.00	4	40.00	10
Kitap 6	9	75.00	3	25.00	12
Kitap 7	18	72.00	7	28.00	25
Kitap 8	30	90.91	3	9.09	33
Kitap 9	66	92.96	5	7.04	71
Kitap 10	3	30.00	7	70.00	10
Kitap 11	7	77.78	2	22.22	9
Kitap 12	8	80.00	2	20.00	10
Kitap 13	3	33.33	6	66.67	9
Kitap 14	1	4.17	23	95.83	24
Kitap 15	6	66.67	3	33.33	9
Kitap 16	4	40.00	6	60.00	10
<i>Toplam</i>	194	68.55	89	31.45	283

2008-2018 yılları arasında yayımlanan okul öncesi şarkı kitaplarında yer alan şarkılardan okul öncesi çocuklarının ses aralığına (do1-do2) uygun şarkıların oranı %68.55, uygun olmayan şarkı oranı ise %31.45 olarak belirlenmiştir. Birinci kitaptaki şarkılarda en fazla kullanılan tonun 'Do Majör' olduğu belirlenmiştir. İkinci kitapta ki şarkılarda en fazla kullanılan tonun 'Do Majör' ve 'Fa Majör' olduğu ve eşit miktarda kullanıldığı belirlenmiştir. Üçüncü, dördüncü ve beşinci kitapta bulunan şarkılarda en fazla kullanılan tonun 'Do Majör' olduğu belirlenmiştir. Altıncı ve yedinci kitapta bulunan şarkılarda en fazla kullanılan tonun 'Re Minör' olduğu belirlenmiştir. Sekizinci ve dokuzuncu kitapta şarkılarda en fazla kullanılan tonun 'Do Majör' olduğu belirlenmiştir. Onuncu, on birinci ve on ikinci kitapta bulunan şarkılarda en fazla kullanılan tonun 'Re Majör' olduğu belirlenmiştir. On üçüncü kitapta bulunan şarkılarda en fazla kullanılan tonun 'Do Majör' olduğu belirlenmiştir. On dördüncü kitapta bulunan şarkılarda en fazla kullanılan tonun 'Re Minör' olduğu belirlenmiştir. On beşinci ve on altıncı kitapta bulunan şarkılarda en fazla kullanılan tonun 'Fa Majör' olduğu belirlenmiştir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Sonuç ve Tartışma

2008-2018 yılları arasında yayımlanan okul öncesi şarkı dağarcığına ait 16 kitap olduğu belirlenmiştir. Okul öncesi çocuk şarkıları kitaplarının en fazla baskı yapıldığı yılların 2009, 2011 ve 2015 olduğu, en az baskı yapılan yılların ise 2008 ve 2014 olduğu belirlenmiştir. 2010, 2012, 2013, 2016, 2018 yıllarında 'Okul Öncesi Şarkı Kitabı' niteliğinde bir basım bulunamamıştır. Araştırma konu başlığından geçen on yıllık süre içerisinde oluşturulan şarkı kitaplarının, yıllara göre dağılımı dengeli değildir.

Mohan'ın (2008), okul öncesinde belirli günler ve haftalara yönelik şarkı dağarcığı ile ilgili öğretmen görüşleri doğrultusunda gerçekleştirdiği araştırmada öğretmenlerin, okul öncesi eğitiminde belirli günler ve haftalar ile ilgili şarkıların çocuklara öğretilmesini önemli buldukları ve bu konuda yeterli dağarcığın olmadığı ortaya çıkmıştır.

Araştırma bulguları ile birlikte düşünüldüğünde bu konuda daha çok yayına ihtiyaç duyulduğu söylenebilir.

2008-2018 yılları arasında yayımlanan okul öncesi şarkı dağarcığı incelendiğinde, yayımlanan şarkılarda en fazla işlenen ilk üç konu başlığının “Hayvanlar”, “Tekerleme, Oyun ve Hikâyeler” ve “Gökyüzü, Mevsimler, Uzay ve Ay”, en az işlenen konu başlıklarının ise ‘Değerler’, ‘Müzik’ ve ‘Para’ konuları olduğu tespit edilmiştir.

Başalan’ın (2019) araştırmasında 2005-2017 yılları arasında Yayımlanan 31 çocuk şarkıları kitabında, en çok işlenen konunun eğitsel konular olduğu tespit edilmiştir.

2008-2018 yılları arasında yayımlanan okul öncesi şarkılarının, ses sınırları incelenip yaşa uygunluğu araştırılmıştır. Okul öncesi eğitimde kullanılmak amacı ile yayımlanan tüm şarkıların, çocuklarının ses sınırlılıklarına (Do1-Do2) uygunluğu genel olarak araştırıldığında, şarkıların yarısından fazlasının ses sınırlılıklarına uygun olarak yazıldığı ve yayımlandığı belirlenmiştir.

Gül’ün (2012), altı yaş okul öncesi çocukları için oluşturulan şarkı dağarcığının müzikal gelişim düzeylerine etkisini incelediği araştırmada, %87,7 gibi büyük bir oranla, çocukların ses eğitimi için; eğitim programlarında yer alan ve kutlanması, anılması istenen ulusal gün ve bayramlarda kullanılabilir, ses özelliklerine uygun marşlar bulmakta güçlük çekildiği ortaya konulmuştur. Kazanımlar göz önünde bulundurulduğunda da uygun şarkı konularına yeterli düzeyde ulaşamadığı belirtilmiştir. Mohan’ın (2008) araştırmasında da okul öncesi dönemde belirli günler ve haftalar ile ilgili şarkı dağarcığı ile ilgili öğretilen şarkıların sözlerinin, ezgilerinin okul öncesi çocuklarına uygunluğu, şarkıların ünitelere uygunluğu, kullanılan şarkıların çocuğun dil, duygusal, sosyal, bedensel ve psikomotor çoğunlukla kısmen uygun olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu durum uygun olmayan şarkıların da kullanıldığını göstermektedir. Özal Göncü (2016), 4-6 yaş aralığında müzik eğitimi alan çocukların, almayan çocuklar ile kıyaslandığında ses problemlerinin diğer gruba göre daha az olduğu, ses ve işitsel bakımdan algı gelişimleri üzerinde olumlu yönde ve anlamlı bir farklılık olduğu saptamıştır. Bu doğrultuda, okul öncesi dönemde çocuklara şarkı söylemenin çok yararlı olduğu söylenebilir. Fakat bu şarkıların özenle seçilmesi, bu yaş grubunun ses özelliklerine uygun bir şekilde yazılması

önerilmiştir. Başalan (2019) da çocuk şarkılarının çoğunlukla sekizli ses aralığında yazıldığını tespit etmiştir.

2008-2018 yılları arasında yayımlanan okul öncesi şarkılarının, ölçü sayıları incelenerek okul öncesi çocukları için uygun olup olmadığı araştırılmıştır. Toplam iki yüz seksen üç şarkının ölçü sayıları incelendi ve şarkıların genel itibarı ile ölçü sayılarının okul öncesi çocuğunun yaşına uygun olduğu sonucuna ulaşıldı. En fazla kullanılan birinci ölçü sayısı '2/4', ikinci ölçü sayısı '3/4', üçüncü ölçü sayısı ise '4/4' olarak belirlenmiştir. En az kullanılan birinci ölçü sayısı '9/8', ikinci ölçü sayısı '7/8, üçüncü ölçü sayısı ise '5/8' olarak belirlenmiştir. İncelenen 16 kitabı ayrı ayrı ele aldığımızda her kitap kendi içinde ölçü sayılarına uygunluk göstermiştir.

Başalan'ın (2019) araştırmasında 2005-2017 yılları arasında yayımlanmış 31 farklı çocuk şarkıları kitabında, en çok kullanılan ölçü sayısının 4/4'lük olduğu görülmüştür Bu bulgu, 2 zamanlı ölçü sayısı ile benzemesi dolayısıyla araştırma sonucuyla da benzerlik göstermektedir.

2008-2018 yılları arasında yayımlanan okul öncesi şarkı dağarcığına ilişkin 16 kitap içerisinde bulunan '283' şarkının tonları incelendiğinde, en fazla kullanılan tonların sırasıyla 'Do Majör', 'Re Minör' ve 'Fa Majör' olduğu tespit edilmiştir. En az kullanılan ise 'La Majör' tonu, 'Sol Minör' tonu ve 'Hüseyni' makamı olduğu belirlenmiştir.

Başalan'ın (2019) araştırmasında da 2005-2017 yılları arasubda yayımlanan çocuk şarkıları içinde en çok kullanılan tonalitenin Re Minör olduğu, en çok kullanılan makamın Hüseyni makamı olduğu, tespit edilmiştir.

Öneriler

Okul öncesi dönem eğitimi için 10 yıllık bir dönem için 16 kitabın yetersiz olduğu düşünülmektedir. Bu konuda kitap yazımı için, konu alan uzmanlarının desteklenmesi, görevlendirilmesi önerilmektedir. Kitap yazarları ile irtibata geçmek, üretim sağlamak isteyen yazar ve bestecilerin bu konuda katkı sağlamalarına yardımcı olabilir.

Günümüzde kaynak kitapların sayıca az olmasına rağmen geçmiş yıllara göre ulaşılır olması sevindiricidir. Basılan kitapların yeniden ele

alınıp, içindeki eserlerin yeniden güncelleştirilip, basılması önerilmektedir.

Okul öncesi eğitimde müzik dersi verildiği halde, müzik eğitimi dersi için alan öğretmeni ataması yapılmamaktadır. Okul öncesi dönem eğitiminde müzik eğitimi farklı alan bilgisine sahip öğretmenlerin verdiği gözlemlenmektedir. Bazen velilerin yardımıyla müzik öğretmeni tutularak müzik eğitimi derslerinin verildiği bilinmektedir. Müzik öğretmenlerinin görev alanlarına okul öncesi eğitim kurumları da dahil olunması için gerekli girişimlerde bulunulması önerilmektedir.

Okul öncesi eğitiminin zorunlu kılınması daha çok alan çalışmalarının gerekliliğini zorunlu kılmıştır. Okul öncesi müzik araştırmacılarının, kaynak oluşturma ve bu sürece dahil olmaları konusunda teşvik edilmeleri önerilmektedir.

Okul öncesi müzik eğitiminde ihtiyaç duyulan temaların en doğru şekilde belirlenmesi amacıyla okul öncesi öğretmenleri, müzik öğretmenleri ve bestecilerin bir araya getirilmesi, eksiklerin ve hedeflerin doğru şekilde belirlenmesini sağlayacaktır. Millî Eğitim Bakanlığı'nun okul öncesi dönem eğitimi için belirlediği kazanımlar esas alınmakla birlikte, konu başlıklarının okul öncesi öğretmenleri ve müzik öğretmenlerinin görüşleri alınarak belirlenmesi önerilmektedir.

Her ne kadar ses sınırları yaşlara göre belirlenmiş olsa da coğrafi farklılıklar olduğunda bazen farklı kullanımlar olduğu görülmektedir. Okul öncesi çocuklarının ses sınırları düşünülürken coğrafi farklılıkların da göz önünde bulundurulması önerilmektedir.

Okul öncesi için şarkı yazarken, öğretmenler tarafından değiştirici işaret sayısının az olması tercih edilmektedir. Araştırma sonucunda da 'do majör, re minör, fa majör' ün sık kullanılması dikkat çekicidir. Alanda çoğunlukla uzman müzik eğitimcilerinin çalışmaması sebebiyle, uygulanabilirliğinin kolaylığı açısından değiştirici işaret sayısı az olan, tek diyez ve tek bemollü vb. tonların kullanımı uygun olabilir.

EXTENDED ABSTRACT

**Examination of Pre-School Song Repertoire
Published Between 2008-2018**

*

Sevda Solak – Tülün Malkoç – Hakan Bağcı
Marmara University-Kocaeli University

This study investigates the characteristics of the pre-school song repertoires used between 2008 and 2018. The following questions were tried to be answered in the study.

- How many pre-school song repertoire books were written?
- What are the details of the pre-school song repertoire books?
- What is the distribution of the pre-school song repertoire books by years?
- What is the distribution of the songs in the pre-school song repertoire books by topics?
- How age-appropriate are the songs in the pre-school song repertoire books in terms of vocal range and number of meters?
- What was the distribution of the tones in the songs in the pre-school song repertoire books?

Method

The goal of this study is to reveal the characteristics of the pre-school level songs released in Turkey between 2008 and 2018. General survey method is used in this study, which aims to assess the characteristics of pre-school song repertoires used between 2008 and 2018. The songs, books, and studies on pre-school music education published between 2008 and 2018 constitute the population of this research. The accessed publications constitute the research sample. Relevant books in national book catalogues, bookstores, and libraries were examined and the details regarding the books published and songs released for pre-school education were examined. The results were analyzed in terms of frequency and percentage distribution.

Findings

It has been determined that 16 pre-school song repertoire books were written by 25 authors between 2008 and 2018, and these books were published by 8 different publishers.

It has been observed that the years when the number of books published on this topic was highest in 2009, 2011, and 2015 (4 books, 25.00%), and that the years when the lowest number of books were published on this topic were 2008 and 2014 (1 book, 6.25%).

It has been determined that 283 songs were written between 2008 and 2018 for pre-school students. It has been seen that most popular song topics were "Animals" (49 songs, 17.31%), "Nursery Rhymes, Games, and Stories" (35 songs, 12.37%), and "Sky, Seasons, Space and Moon" (28 songs, 9.99%). It has been observed that the least popular song topics were "Values" (4 songs, 1.41%), "Music" (4 songs, 1.41%), and "Money" (2 songs, 0.71%). It has been detected that the songs in the pre-school repertoires were about Animals, Rhymes, Games, Story, Sky, Seasons, Space, Moon, National Emotions, Love, Friendship, Benevolence, Mathematics, Nature, Lullabies, Songs, Toys, Goods, Books, Mother, Family, Teacher, School Love, Professions, Fruit and Vegetables, Health, Vehicle, Traffic, Values, Music, and Money.

It has been seen that among the songs in the pre-school music books published between 2008 and 2018, 113 (39.9%) were written in C major, 47 (16.61%) were written in D minor, 44 (15.55%) were written in F major, 30 (10.60%) were written in D major, 12 (4.24%) were written in M minor, 8 (2.83%) were written in G major, and 7 (2.47%) were written in A minor, 5 (1.77%) were written in Huseyni mode, 4 (1.41%) were written in G minor, 3 (1.06%) were written in A major, and that 2 songs (0.71%) were rhythmic.

When the tones and modes used in the songs in the pre-school music books published between 2008 and 2018 are examined, it can be seen that C Major, C minor, D Major, D Minor, M Major, E minor, F Major, F minor, G Major, G minor, A Major, A minor, B Major, B minor, B-flat Major, and Huseyni tones (and modes) were used in these songs.

It has been determined that among the songs in the pre-school music books published between 2008 and 2018, 151 (53%) had a time signature of 2/4, 74 (26.15%) had a time signature of 3/4, 30 (10.60%) had a time

signature of 4/4, 10 (3.53%) had a time signature of 12/8, 9 (3.18%) had a time signature of 2/2, 5 (1.77%) had a time signature of 6/8, 2 (0.71) had a time signature of 5/8, 1 (0.35%) had a time signature of 7/8, and 1 (0.35%) had a time signature of 9/8.

The rate of songs in the pre-school music books published between 2008 and 2018 whose vocal ranges are appropriate for pre-school children (C1 to C2) has been found to be 68.55%, and inappropriate the rate of songs whose vocal ranges are appropriate for pre-school children has been found to be 31.45%. It has been determined that the most frequently used tone in the songs in the first book is “C Major”, that the most frequently used tones in the songs in the second book are “C Major” and “F Major”, that the most frequently used tone in the songs in the third, fourth, and fifth books is “C Major”, that the most frequently used tone in the songs in the sixth and seventh books is “D Minor”, that the most frequently used tone in the songs in the eighth and ninth books is “C Major”, that that the most frequently used tone in the songs in the tenth, eleventh, and twelfth books is “D Major”, that the most frequently used tone in the songs in the thirteenth book is “C Major”, that the most frequently used tone in the songs in the fourteenth book is “D Minor”, and that the most frequently used tone in the songs in the fifteenth and sixteenth books is “F Major”.

Conclusion and Recommendations

Conclusion

It has been determined that 16 pre-school song repertoire books were published between 2008 and 2018. It has been observed that the years when the number of books published on this topic was highest in 2009, 2011, and 2015, and that the years when the lowest number of books were published on this topic were 2008 and 2014. No publications from 2010, 2012, 2013, 2016, and 2018, have been found on this topic. No pattern has been found in terms of the books published on this topic in the decade between 2008 and 2018.

When the pre-school song repertoire books published between 2008 and 2018 are examined, it can be seen that the three most popular song topics were “Animals”, “Nursery Rhymes, Games, and Stories”, and “Sky,

Seasons, Space, and Moon”, and the least popular topics were “Values”, “Music”, and “Money”.

As for the appropriateness of the vocal ranges of the pre-school songs published between 2008 and 2018, it has been found that the vocal range of more than half of the mentioned songs was appropriate for the pre-school level (C1 – C2).

It has been concluded that the time signatures of 283 songs released between 2008 and 2018 are generally suitable for the pre-school level, and while the most frequently used time signatures were “2/4”, “3/4”, and “4/4”, the least frequently used ones were “9/8”, “7/8”, and “5/8”. It has been observed that each book was consistent in terms of the number of time signatures in the songs.

As much as the distribution of the musical tones among the 283 songs featured in 16 pre-school song repertoire books is concerned, it has been seen that the most frequently used tones were “C Major”, “D Minor”, and “F Major”, respectively, whereas the least frequently used ones were “A Major”, “G Minor” and “Huseyni”.

Recommendations

16 pre-school song repertoire books in 10 years is believed to be few. It is recommended that experts in this area be supported and encouraged to write books on this subject.

It is pleasing that although the printed sources on this topic are insufficient in number, they are more accessible compared to previous years. It is recommended that these books that were published in the last 10 years be reviewed, updated, and published again.

Although music lessons are given in pre-school classes, field teachers are not appointed to these lessons. It is recommended that necessary initiatives be taken to commission field teachers of music to teach in pre-school music lessons as well.

Making pre-school education compulsory created the need for more field studies. Researchers of pre-school music are recommended to be more encouraged to fundraise and be more actively involved in research activities on the topic.

The cooperation of pre-school teachers, music teachers, and composers in accurately determining the themes of pre-school education will help to identify goals and deficiencies better. Taking the achievement goals determined by the Ministry of National Education for preschool education as the basis, it is recommended that the opinions of preschool teachers and music teachers be taken in determining the class topics.

It is recommended to consider the differences in the geographical characteristics of the students while determining the vocal ranges of the pre-school level songs. Since most of the educators working in the field are not experts, for the sake of practicality, it may be more appropriate to use songs with single sharp, single flat, etc. tones that have few modifiers.

Kaynakça/References

- Artan, İ. (1994). *Okul öncesi dönemde müzik eğitimi ve etkinlik örnekleri*. (Ş.Bilir. Ed.). Okul öncesi eğitimcileri için el kitabı. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Artan, İ. (2003). Okul öncesi dönemde işitsel algının geliştirilmesi. (M.Sevinç. Ed.). *Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Aylaz, B. (2018). *Okulöncesi dönemdeki çocuklarda müzik eğitimi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Adıyaman Üniversitesi, Adıyaman.
- Basalan, H. (2019). *Müzik eğitiminde kullanılmak üzere yayımlanmış çocuk şarkılarının içerik bakımından incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Başer, A. F. (2004). Müziğin okulöncesi dönemde çocuk gelişimine katkısı. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, 3-10.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Eskioğlu, I. (2005). Müzik eğitiminin çocuk gelişimi üzerine etkileri. *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, İnönü Üniversitesi, Malatya. 116-123.
- Göncü, İ. (2002). *4-5 Yaş anaokulu çocuklarının uygulanan müzik eğitiminin müziksel ses ve işitsel algı gelişimlerine etkileri*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gutek, G. L. (2001). *Eğitime felsefi ve ideolojik yaklaşımlar*. Ankara: Ütopya Yayınevi.

- Güler, N. (2006). *Okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerini gerçekleştirme durumları ve eğitim gereksinimlerinin belirlenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Gül, G. (2012). *Okul öncesi altı yaş çocukları için oluşturulan şarkı dağarcığının müziksel gelişim düzeylerine etkisi*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Hirsh, R.A. (2004). *Early childhood curriculum: Incorporating multiple intelligences, developmentally appropriate practice and play*. Boston, MA: Pearson.
- Işın, D. (2008). *Okulöncesi müzik eğitiminde uygulanan orff yaklaşımı'nın 5-6 yaş grubundaki çocukların ritimsel becerilerine etkileri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın-Dağıtım.
- MEB. (2013). *Okul öncesi eğitim programı*. Ankara: T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü.
- Mertoğlu, E. (2005). Müzik ve ritm eğitimi. (M.Sevinç. Ed.). *Erken çocuklukta gelişim ve eğitimde yeni yaklaşımlar*. İstanbul: Morpa Yayıncılık.
- Mohan, H. (2008). *Okul öncesi dönemde belirli günler ve haftalara yönelik şarkı dağarcığı ile ilgili öğretmen görüşleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Oğuzkan, A. F. (1989). *Orta öğretim kurumlarında müzik öğretimi ve sorunları*. Ankara: Türk Eğitim Derneği Öğretim Dizisi.
- Otacioğlu, S. (2017). Okul öncesinde ses eğitimine genel bir bakış. *Kesit Akademi Dergisi / The Journal of Kesit Academy*, 3(10), 484-497.
- Özal Göncü, İ. (2016). 4-6 yaş anaokulu çocuklarına uygulanan müzik eğitiminin müziksel ses ve işitsel algı gelişimlerine etkileri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(İpekyolu Özel Sayısı), 2382-2392.
- Özbey, E. (2010). *Okul öncesi 6 yaş grubu çocuklarının öğrenme performanslarının artırılmasında müzik eğitiminin bilişsel süreçlerde etkisinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Sun, M. (1969). *Türkiye'nin kültür- müzik-tiyatro sorunları*. Ankara: Kültür Yayınları No. 2.
- Turgut, İ. (1992). *Eğitim üzerine felsefi bir deneme*. İzmir: Bilgehan Matbaası.

- Uçan, A., Sun, M., Yıldız, G. ve Öztürk, A. (2003). *Müzik öğretimi*. (3. bs.). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Yıldız, G. (2002). *İlköğretimde müzik öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yıldız, G. (2017). Okul öncesi öğretmen adaylarına yönelik müzik eğitimi öz-yeterlik ölçeğinin geliştirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(19), 396-407.

Kaynakça Bilgisi / Citation Information

Bağcı, H., Solak, S. ve Malkoç T. (2021). 2008-2018 Arasında Yayımlanmış Okul Öncesi Şarkı Dağarcığının İncelenmesi. *OPUS–Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 18(39), 459-484. DOI: 10.26466/opus.847197.